

Memo

Datum : 13 februari 2019
Aan : Staf Bedrijfsvoering / dienstverlening
Van : ← WOB art. 10 Lid 2 e
Betreft : Informeren over ontwikkelingen rondom digitale identiteit IRMA

Aanleiding: maatschappelijke behoefte aan een betrouwbare en verifieerbare digitale identiteit

De digitale ontwikkelingen vragen steeds meer om een betrouwbare digitale identiteit. Een manier waarop een inwoner digitaal kan aantonen dat hij of zij diegene is die hij of zij beweert te zijn. Daarnaast zien inwoners vaak door de bomen het bos niet meer als het gaat om gebruikersnamen en wachtwoorden. Veelal wordt hetzelfde wachtwoord gebruikt wat de beveiliging van persoonsgegevens kwetsbaar maakt.

Gemeenten spelen een belangrijke rol als het gaat om identificatie en verificatie. Zij zijn bij wet gemachtigd om identificatiemiddelen te verstrekken, te denken aan het paspoort en rijbewijs. De VNG heeft daarom in 2018 in samenwerking met het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) en onderzoeksinstituut De Waag verschillende identiteitslabs georganiseerd. Bij één van deze labs heeft de Gemeente Nijmegen in samenwerking met de Stichting Privacy Foundation een verstrekking van de basisregistratie personen (BRP) gerealiseerd via I Reveal My Attributes (IRMA). Een afgeleide identiteit waarmee inwoners met behulp van een app op hun telefoon betrouwbaar kunnen aantonen wie ze zijn.

In 2019 willen de gemeente Nijmegen en minimaal 30 andere gemeenten IRMA door ontwikkelen. De doorontwikkeling bestaat uit het verbeteren van het product en het gaan toepassen van IRMA in de gemeentelijke dienstverlening. De gemeente Arnhem steunt deze ontwikkeling. Arnhem is in gesprek met de gemeente Nijmegen en ketenpartners om te kijken welke toepassingen mogelijk interessant zijn voor haar inwoners.

Wat is IRMA?

Bij IRMA blijft de inwoner eigenaar van zijn of haar gegevens. Afhankelijk van welke dienst of product de inwoner wil afnemen kan hij of zij de benodigde gegevens aan de andere partij afstaan. Dit gaat als volgt: een inwoner downloadt de IRMA app. Vervolgens kan de inwoner via een verstreckende partij (in dit geval de gemeente Nijmegen) zijn BRP gegevens ophalen en op zijn of haar telefoon zetten. Bij IRMA worden persoonsgegevens dus niet centraal opgeslagen maar decentraal, op de telefoon van de inwoner zelf. Als vervolgens de inwoner moet aantonen dat hij of zij boven de 18 is, kan het geverifieerde gegeven leeftijd met de vragende partij worden gedeeld. Dit heeft als voordeel dat niet alle gegevens van de inwoner gedeeld hoeven te worden maar alleen de informatie die nodig is. Ook bepaalt de inwoner zelf of hij of zij bereid is de benodigde gegevens te delen met de vragende partij. De inwoner blijft eigenaar van zijn eigen persoonsgegevens. Dit sluit aan bij de gedachte van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) en het principe van privacy by design.

Doorontwikkeling van IRMA en laagdrempelige dienstverlening

IRMA is een afgeleide digitale identiteit. Dit betekent dat het niet gelijk staat aan identificatie via Digi-D of het paspoort. Je hebt namelijk een paspoort of Digi-D verificatie nodig om de gegevens (attributen) op je telefoon in de IRMA app te kunnen zetten. Op het identificatieniveau van Digi-D loopt een apart traject om Digi-D te digitaliseren en een identificatiemiddel beschikbaar te maken voor inwoners.

Als IRMA een afgeleide identiteit is, waarom zouden gemeenten als de gemeente Arnhem deze identificatiemethode verder moeten onderzoeken? Het antwoord is: laagdrempelige digitale dienstverlening.

Om digitale klantgerichte dienstverlening te kunnen verlenen heeft een gemeente vaak persoonsgegevens nodig van de inwoner. Bij producten waar identificatie verplicht is, als het aanvragen van een rijbewijs, is het logisch dat gebruik wordt gemaakt van Digi-D inlog. Ten slotte wordt het hoogste beveiligingsniveau geëist. Bij veel producten en diensten waar geen zware verificatie wordt verlangd, vraagt de gemeente Arnhem inwoners ook om in te loggen met Digi-D. Alleen maar omdat er geen alternatief is en de gemeente wel wil weten of de inwoner is wie hij of zij beweert te zijn. Digi-D wordt over het algemeen door veel inwoners als drempelverhogend en minder gebruiksvriendelijk ervaren. Zeker als het wordt ingezet bij diensten als meldingen openbare ruimte.

Een afgeleide digitale identiteit als IRMA kan mogelijk uitkomst bieden. Als inwoners de optie krijgen om zich te identificeren met IRMA bij producten en diensten waar geen Digi-D identificatie nodig is brengt dit een aantal voordelen met zich mee:

- *Laagdrempelige dienstverlening.*
Inwoner kan zich eenvoudig identificeren met het gebruik van zijn of haar telefoon.
- *Alleen de benodigde persoonsgegevens worden gedeeld.*
Alleen de gegevens die nodig zijn voor dat product of dienst worden via IRMA gedeeld (Digi-D gegevens zijn centraal opgeslagen en hierdoor zijn standaard alle persoonsgegevens beschikbaar voor de vragende partij);
- *De gemeente heeft zekerheid over met welke inwoner zij digitaal zaken doet.*
Nu is het zo dat inwoners Digi-D vaak niet gebruiken en het onzeker is of de gegevens die door de inwoner zelf zijn ingevuld als naam en adres wel correct zijn.

Hoe participeert de gemeente Arnhem in de ontwikkeling van IRMA?

De gemeente Arnhem volgt actief de ontwikkelingen rondom digitale identiteiten en wil hier actief aan bijdragen. De belangrijkste vraag voor de gemeente Arnhem:

Kan een afgeleide digitale identificatiemogelijkheid als IRMA bijdragen aan betrouwbare, kwalitatieve en laagdrempelige dienstverlening naar de inwoners van de gemeente Arnhem?

Om deze vraag te beantwoorden worden de volgende acties ondernomen:

- De afdeling Burgerzaken doet mee met de pilot Digi-D zuilen. Dit is een pilot vanuit het ministerie van BZK (hierbij betreft het digitale identificatie op het hoogste niveau);
- Er worden gesprekken gevoerd met de gemeente Nijmegen over eventuele gezamenlijke pilots waarbij de insteek is om te toetsen of IRMA bijdraagt aan laagdrempelige dienstverlening (ook in de beleving van inwoners);
- De gemeente Arnhem ondersteunt het belang van de doorontwikkeling van IRMA en steunt het voorstel om de doorontwikkelkosten van IRMA als gemeenten samen te betalen vanuit het Gezamenlijk Gemeentelijk Uitvoeringsfonds (GGU) van de VNG (Samen Organiseren).
- Het actief informeren van regio gemeenten als Rheden, Renkum en een ketenpartner als De Connectie over de technologische en organisatorische ontwikkelingen rondom afgeleide digitale identificatie en IRMA.